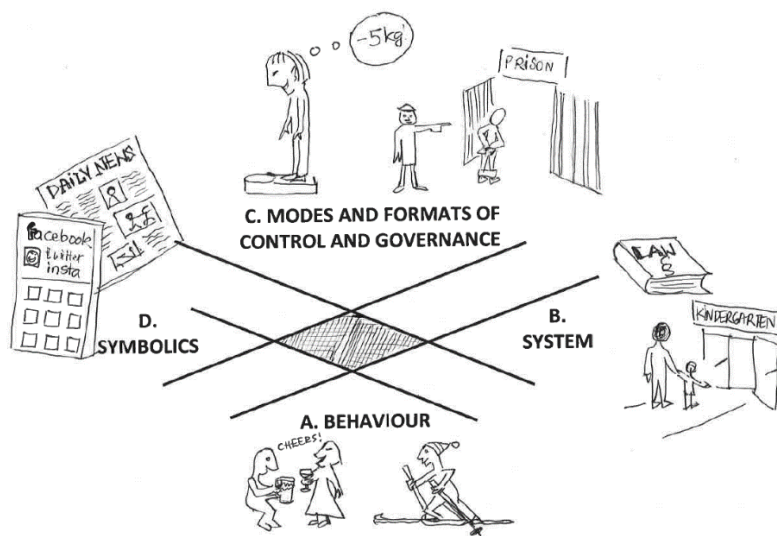

VUOSIRAPORTTI 2016

Anna Alanko & Matilda Hellman

SISÄLTÖ

1. JOHDANTO	3
1.1 Tausta	3
1.2 Ryhmän rakenteellinen kehys 2016	3
1.3 Rahoitustilanne.....	4
1.4 Vuorovaikutus.....	4
2. TUTKIMUS	5
2.1. KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ	5
2.2. SUOMALAINEN YHTEISKUNTA: POLITIIKKA JA KONTROLLIMEKANISMIT.....	6
2.3. RAHAPELITUTKIMUS.....	8
2.3.1 Kärkihanke, uusi monopoli	8
2.3.2 Kansainväliset rahapelitutkimushankkeet.....	9
3. JULKAISUT 2015-2017	11
2017 -.....	11
2016	12
2015	13

VIITE:

Alanko, Anna & Hellman, Matilda (2016) Vuosiraportti 2016: University of Helsinki Centre for Research on Addiction, Control and Governance (CEACG). Linkki: <http://blogs.helsinki.fi/hu-ceacg/files/2016/12/Vuosiraportti2016.pdf>

1. JOHDANTO

1.1 Tausta

University of Helsinki Centre for Research on Addiction, Control and Governance (CEACG) on Helsingin yliopiston täysin ulkopuolisesti rahoitettu sosiaalitieteiden laitoksella toimiva tutkimusryhmä, joka tutkii poikkitieteellisesti elämäntapoihin, addiktioihin sekä mielenterveyteen liittyviä kontrolli- ja sääntelymekanismeja. Vuonna 2016 ryhmään kuuluu vuonna 12 tutkijaa (4 jatko-opiskelijaa; 5 post docia; 2 dosentin tasoista yliopistotutkijaa, 1 professori emeritus).

Yksi CEACG:n tutkimuksen ydinalueista on rahapelitutkimus. CEACG:n tarkastelukulma on yhteiskuntatieteellinen. Suomalaisen ja kansainvälisen rahapelipolitiikan ja -järjestelmän tarkastelu on sekä ajankohtainen että tärkeä. Suomen rahapelipolitiikka käy parhaillaan läpi suuria muutoksia, kun kolme rahapeliyhtiötä yhdistetään yhdeksi monopoliksi. Tutkimusryhmä tarkastelee tätä muutosta kriittisesti ja sitoutumattomasti. Rahapeliöiminnan sääntelyyn liittyy monimutkaisia taloudellisia ja poliittisia intressejä sekä reunaehtoja, jotka laajasti vaikuttavat yhteiskuntaan muun muassa siksi, että rahapeliöiminta on lukuisten sosiaali- ja kulttuuripalveluiden rahoituslähde. Rahapeliongelmat ovat yhteydessä muihin elämäntapaongelmiin, erityisesti päihteiden käyttöön sekä muuhun addiktiiviseen käyttäytymiseen, ja niiden hallinta ja käsittely sijoittuvat suureksi osaksi sosiaalisen kontrollin piiriin. Sosiaalisen kontrollin ja hallinnon rakenteet vaikuttavat peliöiminnan järjestämiseen, haittojen muodostumiseen ja niiden käsittelyyn yhteiskunnassa.

Tämä raportti kuvaa CEACG:n toimintaa vuoden 2016 aikana.

CEACG, joka perustettiin vuonna 2011, on kuluneen vuoden aikana vakiinnuttanut asemansa, paitsi osana kotimaista yliopistomaailmaa myös rahapelitutkimusta harjoittavana yksikkönä sekä Suomessa että ulkomailla. CEACG:n lähestymistavassa tyypilliset yliopiston tehtävät kuten perustutkimus, opetus ja tieteenalan kehittäminen yhdistyvät niin sanotun sektoritutkimuksen ajankohtaisuuteen ja käytännönläheisyyteen. Helsingin yliopisto on tarjonnut riippumattoman työympäristön, jossa tutkimusta on voitu kohdistaa käyttäytymiseen, sen syihin ja hallintaan yhteiskunnassa.

1.2 Ryhmän rakenteellinen kehys 2016

Vuonna 2016 CEACG on kokenut muutoksia. Uusi sopimus (2016–2019) laadittiin Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kanssa alkukesällä 2016. Sopimuksen mukaan suuri osa ryhmän rahapelitutkimuksesta pyritään koordinoimaan ja suorittamaan yhteistyössä THL:n rahapelitutkimusryhmän kanssa. Edellisen, Sosiaali- ja terveysministeriön kanssa (STM) solmitun rahoitussopimuksen aikana (2011–2015) CEACG toimi itsenäisenä yksikkönä. THL:n kanssa tehtyyn sopimukseen vuodesta 2016 lähtien lisätyt kohdat koskevat muun muassa budjetin käyttöä ja ehtoja, yhteistyötä sekä raportoinnin muotoa ja aikataulusta. Ryhmän tutkimusresursseista on kulunut jonkin verran aiempaa enemmän hallintoon ja yhteistyöhön liittyviin velvoitteisiin kesän ja syksyn aikana. Yhteistyön myötä CEACG:lle on myös tarjoutunut mahdollisuus osallistua esimerkiksi vuoden 2016 Rahapelikyselytutkimukseen. Erityisen arvokas on mahdollisuus rekrytoida kyselyn kautta osallistujia omaan laadulliseen tutkimushankkeeseen, jossa tutkitaan rahapelaajien ja kansalaisten näkemyksiä ja mielikuvia rahapelaamisesta ja rahapelipolitiikasta/-järjestelmästä.

Lisäksi ryhmässä on tapahtunut johtoon ja koordinointiin liittyviä muutoksia. Ryhmän perustanut professori Pekka Sulkunen jäi eläkkeelle heinäkuussa 2016. Tutkimusryhmän johtajana jatkaa ryhmän varajohtaja VTT dosentti Matilda Hellman. Ryhmään on myös rekrytoitu koordinaattoriksi pitkäaikainen CEACG-tutkija VTM Anna Alanko syksyllä 2016.

1.3 Rahoitustilanne

CEACG on täysin riippuvainen ulkopuolisesta rahoituksesta. Kun mukaan lasketaan kaikki tutkijoiden nykyiset hankkeet (Suomen Akatemian rahoittamat tutkimushankkeet, apurahat ja rahoitussopimus THL:n kanssa), CEACG-ryhmän kokonaisbudjetti on noin 1,5 miljoonaa euroa. Vuonna 2015–2016 tutkimusryhmän tukijat ovat saaneet myönteisiä rahoituspäätöksiä seuraavasti:

Suomalaiselle kehitys- ja tutkimushankkeelle ”*Nuorten alkoholimielikuviin vaikuttaminen: Evaluaatio alkoholimainonnan strategioista ja uuden alkoholimainontalain vaikutuksista verkkoympäristöissä*” myönnettiin kahden vuoden n.s. kärkihankerahoitus Suomen Akatemialta VTT Anu Kataiselle ja VTT dosentti Matilda Hellmanille. Vuonna 2015 Suomessa tuli voimaan uusi laki, joka rajoittaa verkkoympäristöissä tapahtuvaa alkoholimainontaa tarkoituksena suojella erityisesti lapsia ja nuoria. Tutkimushanke tuottaa ensimmäisen vaikutusarvion tästä kansainvälisesti ainutlaatuisesta laista ja kehittää toimivia menetelmiä nuorten päihteidenkäytön ehkäisyyn koskien erityisesti verkkomainonnan strategioita. Yhteistyöpartnerit ovat EHYT ry ja STM. Hanke perustuu kahdelle aikaisemmalle nuorten alkoholimielikuvia ja nuoriin kohdistuvaa alkoholimainontaa tarkastelleelle tutkimushankkeelle.

Nuorten alkoholimielikuvia tarkasteleva hanke on osaa kansainvälistä tutkimushanketta ”*Regulation of online alcohol advertising: Is it possible and is it relevant from a public health perspective?*” (2017-2018). Tälle hankkeelle myönnettiin kahden vuoden rahoitus Alkoholitutkimussäätiöltä. VTM Mikaela Lindeman tulee toimimaan hankkeen tutkijana 2017–2018. Hanke sai myös myönteinen rahoituspäätös ruotsalaisen Systembolagetin Forskningsrådetista joulukuussa 2016. Ruotsalaiset yhteistyöpartnerit ovat Centralförbundet för alkohol och narkotikaupplysning (CAN) sekä tutkimusryhmä Karolinska Institutetissa.

Riikka Kotasen post doc -hanke ”*Kasvatusmenetelmästä rikokseksi? – Vanhempien lapsiinsa kohdistama väkivalta lainsäädännössä ja käytännön lastensuojelutyössä 1978–2014*” sai kolmen vuoden tutkijatohtorin määrärahan Suomen Akatemiasta vuosille 2015–2018. Hanke tarkastelee vanhempien lapsiinsa kohdistamaa väkivaltaa lainsäädännön ja valtiollisen kontrollin näkökulmista 1970-luvulta nykypäivään.

VTM Veera Kankaisen väitöskirjahankkeelle ”*The Finn Always Wins? A Qualitative Analysis of the Public Good That Gambling Policies Create*” myönnettiin rahoitus Alkoholitutkimussäätiöltä 2015–2018. Hanke tarkastelee suomalaista rahapelipolitiikkaa hyvinvointipolitiikan ja kansalaisjärjestöjen näkökulmasta.

Koneen säätiö myönsi jatkoa VTT Jussi Perälän postdoc -hankkeelle ”*Joitakin muita tarkoituksia varten? Etnografinen tutkimus viranomaisten rikolliseksi luokittelemasta moottoripyöräkerhosta*” vuodelle 2017.

Dosentti Janne Nikkisen sai Helsingin Yliopiston kolmen vuoden määrärahoituksen ruokateollisuuden eettisiä аспекtejä koskevaan hankkeeseen ”*Responsible investment and the food industry – Socio-ethical reflections*” 2016–2018. Hanke yhdistää taloustieteen, vastuullisen sijoittamisen tutkimuksen, sosiaalietiikan ja elintarviketieteiden näkökulmat.

Syksyllä 2016 ryhmä on hakenut aktiivisesti rahoitusta Suomen Akatemialta sekä eri säätiöiltä.

1.4 Vuorovaikutus

Ryhmä on vuoden 2016 aikana julkaissut 15 vertaisarvioitua artikkelia ja 3 kirjaa. Professori Sulkusen eläköitymistä juhlistettiin juhla-kirjalla ”*Beyond the Sociological Imagination. A Festschrift in honour of professor Pekka Sulkunen*” (Saatavana open access osoitteessa: <http://blogs.helsinki.fi/hu-ceacg/files/2011/11/Link-to-pdf-version.pdf>). Juhla-kirja sisältää CEACG-ryhmään ja sen tutkimuserinteisiin liittyvät historialliset ja nykypäivän katsaukset

CEACG on osallistunut runsaasti julkiseen keskusteluun sekä perinteisessä mediassa että blogeissa. Keskustelua on käyty mm. Tampereen yliopiston Aikalaisessa (<http://aikalainen.uta.fi/2015/12/02/somessa-otetaan-poliittisesti-kantaa/>), A-Klinikkasäätiön Tiimi-Lehdessä, Yhteiskuntapolitiikka-lehden blogissa (<https://blogi.thl.fi/web/yhteiskuntapolitiikka/blogitekstit/-/blogs/pitkaaikaisasunnottomuuden-vastaista->

työtä-ruohonjuuritasolla-kehittämistä-ja-uhkakuvia) sekä YLE:n haastattelussa (<http://yle.fi/uutiset/3-8903513>). Lisäksi ryhmän internet-sivusto sekä sosiaalisen median sivu ja tutkijoiden omat blogit ovat aktiivisesti tiedottaneet tutkimusryhmän toiminnasta ja tutkimustuloksista sekä kutsuneet osallistujia tutkimusryhmän järjestämiin tapahtumiin.

Ryhmä on järjestänyt kaksi seminaaria: Professori Sulkusen eläköitymistä juhlistettiin jäähyväisluennolla *“Where Did I Go Wrong? Democracy and the Problem of Lifestyle Regulation in the Age of Agency”* ja jäähyväisseminaarilla Helsingin yliopistolla 30.8.2016 (93 osallistujaa). CEACG järjesti loppuvuodesta 2016 avoimen seminaarin 13.12, jonka aiheena oli *”Hyvinvointivaltio elämäntapojen, mielenterveyspolitiikan ja päihdeongelmien kehyksenä”*. Seminaariin osallistui niin yliopiston, muiden tutkimusorganisaatioiden, kansalaisjärjestöjen kuin valtionhallinnonkin edustajia.

Matilda Hellmanin työskentely Tampereen yliopistossa sosiologian yliopistonlehtorina vuosina 2015–2017 on mahdollistanut myös aiempaa tiiviimmän yhteistyön Tampereen yliopistossa toimivan monitieteisen Addiktioseminaarin kanssa. Hellman tulee toimimaan kansainvälisen vertaisarvioidun *Nordic Studies on Alcohol and Drugs* (NAD)-lehden päätoimittajana kevästä 2017 lähtien (2017: SAGE, IF: 0,768).

2. TUTKIMUS

2.1. KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

CEACG jatkaa tiivistä kansainvälistä yhteistyötä. EU:n seitsemän puiteohjelman yli 10 miljoonan euron megahanke ALICE RAP (Addiction and Lifestyles in Contemporary Europe – Reframing Addictions Project) loppui vuoden 2016 maaliskuussa. Hankkeen lopuksi järjestettiin n.s. ”A-debate” (<http://www.alicerap.eu/events/a-debate.html>), jossa hankkeen tuloksia levitettiin laajan asiantuntijoista ja poliitikantekijöistä koostuneen yleisön keskuuteen. Tilaisuuden keskustelut olivat myös kokonaan internetissä saatavana laajalle yleisölle. Matilda Hellman osallistui esityksellä otsikolla *”Diversity in conceptualisin addictions: popular and psofessional narratives”*¹

ALICE RAP-hankkeesta on valmisteilla kirjasarja, jonka julkaisee Oxford University Press (OUP). CEACG osallistuu kahteen kirjaan: *”Concepts of Addictive Substances and Behaviours across Time and Place”* (toim. Hellman et al., 2016), sekä *”The New Governance of Addictive Substances and Behaviours”* (Anderson et al., 2017). Jälkimmäisessä kirjassa julkaistaan ALICE RAP-hankkeen konkreettiset poliittiset ja yhteiskunnalliset johtopäätökset. Kolmas julkaisu, joka myös kokoaa hankkeen tuloksia ja vetää johtopäätöksiä, on lähetetty arvostetulle *The Lancet*-lehdelle arvioitavaksi. Hellman on yksi artikkelin kirjoittajista.

Euroopan Unionissa neuvotellaan parhaillaan uutta Audiovisual Media Service Direktiiviä. Prosessin taustana EU-komissio tilasi Hollantilainen konsulttiyritys ECORYS:iltä EU-SMART-projektin *”Study On The Exposure Of Minors To Alcohol Advertising On Linear And Non-Linear Audio Visual Media Services And Other Online Services”*. CEACG (VTT Anu Katainen; dos. Matilda Hellman) osallistui tähän hankkeeseen yhteistyössä THL:n kanssa vuonna 2015. Hankkeessa kehitettiin taulukko, jonka avulla voidaan arvioida seuraako alkoholimainonta AVMS-direktiiviä ja erityisesti nuoriin kohdistuvaa alkoholimainonnan kieltoa. Uudessa ATS:n rahoittamassa kansainvälisessä tutkimushankkeessa *”Regulation of online alcohol advertising: Is it possible and is it relevant from a public health perspective?”* (2017-2018) on mukana kansainvälinen työryhmä: University of Connecticutin professori Thomas Babor ja tutkija Jonathan Noel; Newcastle Yliopiston professori Peter Anderson; sekä uusiseelantilaisen Masseyin yliopiston professori Sally Casswell. Ruotsalaiselle osahankkeelle on haettu rahoitus yhteistyössä CAN:in kanssa (Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning). Myönteinen rahoituspäätös saatiin Systembolagetin Forskningsrådetista

¹ <https://www.youtube.com/watch?v=PGLcPGJ3JEw> kohdassa 51:39

joulukuussa 2016. CAN:issa Johan Svensson ja Anna Raninen tulevat toiminaan hankkeessa vuonna 2017. CEACG:in alkoholin internetmainonta tutkivat hankkeet ovat heränneet kiinnostusta ulkomailla. Kettil Bruun Society symposion yhteydessä teemaa käsiteltiin alkoholimainontaa käsittelevässä sessiossa, ja marraskuussa 2016 Hellman kutsuttiin Tukholmaan Ruotsin terveys ja sosiaaliministeriöön puhumaan CEACG:in internetmainontatutkimuksesta.

Vuonna 2015 Hellman haki ERA-NET rahoitusta kansainväliselle konsortiolle ”*The impact of neuroscience on understanding and targeting addictive behaviours: Exploring an Ethical Space*”. Hakemus meni toiselle arviointikierrokselle, ja sai hienot lausunnot ja korkeat pisteet. Sen perusteella on nyt suunnitteilla uusi kansainvälinen hanke ”*The addicted brain – an ethical minefield and its stakeholders*”, johon on haettu neljävuotista rahoitusta Suomen Akatemialta. Hanke tarkastelee viitekehystä, jossa riippuvuutta tarkastellaan aivojen sairautena, ja siihen liittyviä eettisiä kysymyksiä. Hanke on tarkoitus toteuttaa yhteistyönä Kanadalaisen CAMH-keskuksen (Centre for Addiction and Mental Health) kanssa, joka on alallaan maailman johtava tutkimus- ja hoitolaitos.

Kahdesta meneillään olevasta keskeisestä kansainvälisestä CEACG-hankeesta –professori Pekka Sulkusen vetämä Akatemiahanke ”*Gambling Policies in European Welfare Regimes*” (GPE), sekä m.m. Alkoholitutkimusäätiön rahoittama kirjahanke ”*Gambling Policy and Science*” (projektijohtajat: Thomas Babor ja Pekka Sulkunen) keskustellaan alaotsikon ”2.2. Rahapelitutkimus” alla.

2.2. SUOMALAINEN YHTEISKUNTA: POLITIIKKA JA KONTROLLIMEKANISMIT

Tutkimusryhmässä on vuonna 2016 tarkasteltu suomalaista hyvinvointivaltiota ja sen muutoksia kehyksenä riippuvuuksien ja mielenterveyden ongelmille ja näiden hoidolle. Hellman on toteuttanut yhteistyössä valt. yo Marjukka Monnin kanssa analyysin, jossa tarkastellaan sosiaali- ja terveystalouden asemaa suomalaisissa hallitusohjelmissa vuosina 1950–2015. Analyysin tulokset poikkeavat tulkinnoista, joita suomalaisesta hyvinvointipolitiikasta on esitetty aiemmissa tutkimuksissa. Kun muihin aineistoihin pohjautuva aiempi tutkimuskirjallisuus on painottanut sitä, että suomalainen hyvinvointipolitiikka on poikennut pohjoismaisen hyvinvointivaltion arvoista jo 1990-luvulta alkaen, hallitusohjelmien analyysi näyttää, että pohjoismaisen hyvinvointivaltion arvoihin on pyritty pitkälle 2000-luvulle. Vasta aivan viime vuosina tasa-arvo ja universalismi ovat hävinneet myös hallitusohjelmista. Tarkastelu on ajankohtainen siksi, että se sivuaa ajankohtaista sote-uudistusta, jota on laajasti kritisoitu niin demokratian kuin tasa-arvonkin sivuuttamisesta.

VTM Anna Alangon väitöskirja tarkastelee mielenterveyspolitiikan muutoksesta aikana, jolloin psykiatrissa sairaalahoitoa on ohjelmallisesti vältetty. Tänä aikana mielenterveyspolitiikassa on esitetty toistuvasti samoja ehdotuksia, joiden julkilausuttuna tavoitteena on ollut mielenterveyden ongelmista kärsivien hoidon ja aseman parantaminen. Suunnitelmissa on kuitenkin jätetty muuttuva yhteiskunnallinen ja hyvinvointivaltiollinen konteksti huomioimatta. Työntekoa, avohoitoa ja kansalaisen autonomiaa painottanut mielenterveyspolitiikka on tutkimusajanjaksolla ottanut painotuksia, jotka ovat johtaneet parempiosaisten ja kyvykkäämpien kansalaisten auttamiseen ja huonompiosaisten unohtamiseen.

VTT Riikka Kotasen post doc-hanke tarkastelee vanhempien lapsiinsa kohdistamaa väkivaltaa lainsäädännön ja valtiollisen kontrollin näkökulmista 1970-luvulta nykypäivään. Hanke analysoi väkivallan uhrin autonomian, vanhempien oikeuksien ja perheen yksityisyyden suojelun välistä ristiriitaa sekä valtion kaksijakoista roolia tämän suojelun tarjoajana. Hankkeessa tutkitaan lapsiin kohdistuvan väkivallan kriminalisoinnin perusteluita ja lainsäädännön myöhempää kehitystä sekä sitä, millaisia vaikutuksia kriminalisoinnilla on ollut lasten suojeluun tähtäävässä sosiaalityössä. Hankkeen tarkoituksena on tarjota myös ratkaisuja lainsäädännön ja sen käytännön toteutuksen välisiin ongelmiin ja jännitteisiin erityisesti yksityisissä tiloissa ja perhesuhteissa tapahtuvaan väkivaltaan liittyen.

VTT Jussi Perälän post doc-hanke ”Joitakin muita tarkoituksia varten?” – Etnografinen tutkimus viranomaisten rikolliseksi luokittelusta moottoripyöräkerhosta tarkastelee Suomessa toimivaa kansainvälistä moottoripyöräkerhoa, joka viranomaisten mukaan täyttää järjestäytyneen rikollisuuden

tunnusmerkit. Tutkimus hahmottaa, mistä moottoripyöräkerhossa on kyse, mitkä ovat sen tarkoitukset ja mikä on sen suhde laillisuuteen sekä laittomuuteen. Näiden pohjalta tutkimuksen tarkoituksena on tarkastella lain ja osakulttuurin yhteentörmäystä sekä tuottaa tietoa näistä muista tarkoituksista, joista kerhossa on kyse.

VTT Anu Katainen ja Matilda Hellman ovat analysoineet niin kutsuttua ”viskigatea”, tapausta, jossa Helsingin Sanomat julkaisi lokakuussa 2014 virheellisen uutisen, jonka mukaan aluehallintovirasto olisi kieltänyt viskisanan käytön olut- ja viskitapahtumaa käsittelevissä yksityisissä blogikirjoituksissa ja uutisesta seurasi välittömästi laaja protesti sosiaalisessa mediassa. Analyysin mukaan protestissa oli kyse yksilön vapauden ja valtiovallan vastakkainasettelusta, joka kuuluu suomalaisen alkoholipoliittisen keskustelun perinteisiin teemoihin. Protestista välittyi myös kaipuu perinteiseen patriarkaaliseen järjestelmään, jossa nainen ei puutu alkoholin edustamaan miehisen vapauden alaan. Viskikohussa on yhtymäkohtia tämän hetken populistisiin poliittisiin diskursseihin, mutta lisäksi kohu herättää kysymyksen, kuinka suuressa määrin sosiaalisen median ilmiöiden taustalla ovat erilaiset etujärjestöt taloudellisine intresseineen pikemminkin kuin aktiivisten kansalaisten spontaanit reaktiot.

VTM Yaira Obstbaumin väitöskirja käsittelee päihdeongelmia ja päihdekuntoutusta vankiväestön keskuudessa. Aineistona on käytetty vankilarekistereitä ja vuosina 1985, 1991 ja 2006 toistettuja vankiterveystutkimuksia. Vankien päihdeongelmat ovat 1985–2006 välisenä aikana jälkeen lisääntyneet huomattavasti ja instituutioiden välisessä työnjaossa vastuu vaikeista päihdeongelmista siirtynyt vankilalle. Vankiloissa päihdeongelmiin pyritään puuttumaan – ne nähdään riskinä rikoksen uusimiselle. Kuitenkin osa päihdeongelmista jää huomaamatta eikä kaikkiin havaittuihin päihdeongelmiin voida vankilassa puuttua. Molemmat ilmiöt ovat yleisimpiä lyhtyaikaisvankien keskuudessa. Obstbaum väittelee 3.2.2017.

VTM Arto Ruuskan väitöskirjatutkimus avaa täysin uuden näkökulman alkoholitutkimuksen ja addiktiokäsitysten historiaan. Tutkimus tarkastelee 1700-luvun lopun ja 1800-luvun alkupuoliskon lääketieteellistä alkoholiajattelua Euroopassa. Vakiintuneen käsityksen mukaan aikakauden lääkärit haastoivat perinteiset näkemykset alkoholismista syntinä tai paheena ja vaativat sen käsittelyä lääketieteellisenä ongelmana, sairautena. Näin he pistivät alulle kehityksen, joka on johtanut nykyiseen yksilöllistävään ja reduktionistiseen ymmärrykseen addiktiosta lääketieteellisesti hallittavana aivosairautena. Tämä käsitys on kuitenkin rajusti yksinkertaistava ja perustuu heikosti kontekstualisoituihin tulkintoihin lääkäreiden historiallisista töistä. Ruuskan tutkimus osoittaa, että todellisuudessa lääkärit yhdistivät klinisiin tutkimuksiinsa valistusajan ihmis- ja yhteiskuntatieteellisen tutkimuksen vaikutteita. Näin he asettivat alkoholinkäytön ja addiktion empiirisen tutkimuksen kohteiksi yhteiskunnallisina ja psykologisina ilmiönä. Näin he todistivat myös sen, etteivät alkoholinkäyttöön liittyvät ongelmat olleet hallittavissa vain kapeasti ymmärretyn lääketieteellisen tiedon avulla. Ruuskan tutkimus osoittaa, miten nämä ajattelun erityispiirteet ilmenivät erityisesti skottiläkäri Thomas Trotterin ja ruotsalaisen Magnus Hussin töissä. Väitöskirja yhdistää poikkeuksellisella tavalla lääketieteen- ja aatehistorian lähestymistapoja. Niihin nojautuen se osoittaa, että nykyisin pitkälle eriytyneillä yhteiskuntatieteellisellä ja lääketieteellisellä alkoholitutkimuksella on yhteinen alkupiste 1700-luvun lopun ja 1800-luvun alun lääkäreiden töissä.

Laittomien huumeiden ja reseptilääkkeiden päihdekäytön muutosta sekä näihin liittyviä kuolemia käsitellään VT M Sanna Röngän väitöskirjatutkimuksessa, joka yhdistää laadullisia ja määrällisiä menetelmiä. Röngän poikkiteieteellinen tutkimus muun muassa osoittaa huumeiden käytön lääkkeellistymiseen liittyen, että henkilökohtaisilla reseptilääkkeillä ja huumekuolemilla on yhteys. Toiseksi nettiyhteisöjen huume keskusteluissa jaetaan paljon haittoja vähentävää huumetietoa, mutta seurauksena voi olla myös kompetenssiharha: käsitys siitä, että hallitsee sekakäyttämisen eri riskit, mikä voi osaltaan vaikuttaa myrkytyskuolemiin.

2.3. RAHAPELITUTKIMUS

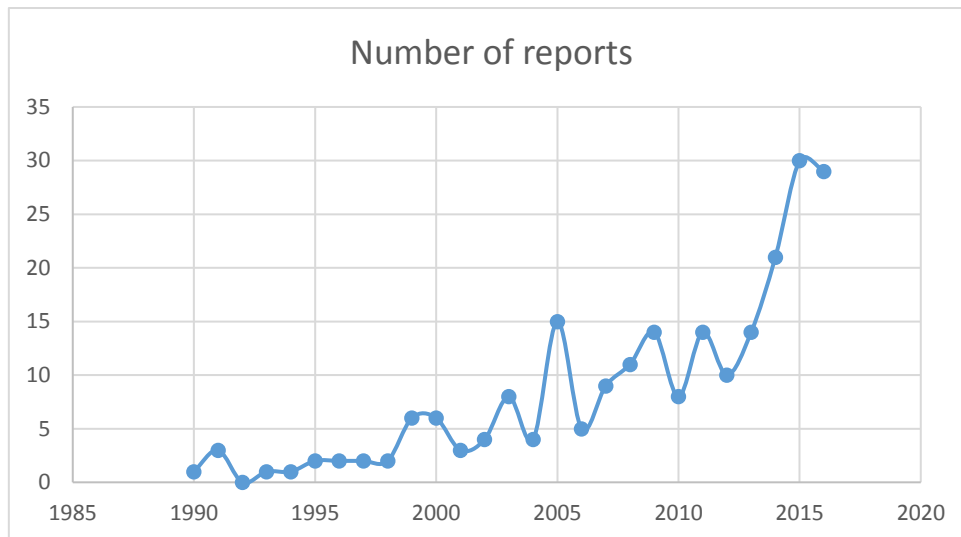
2.3.1 Kärkihanke, uusi monopoli

Kolme suomalaista rahapeliyhtiötä – Veikkaus, RAY ja Fintoto – yhdistetään vuoden 2017 alusta uudeksi rahapeli monopoliksi. Uusi rahapeliyhtiö Veikkaus tulee vastaamaan ainoastaan rahapelitoiminnasta, eli se ei käsittele edunsaajaryhmän avustuksia. Tämä vastuu tulee siirtymään sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuksien käsittelystä Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) yhteyteen perustettavaan Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskukseen (STEA). 1.1.2017 perustettavasta STEAsta tulee STM:n alainen itsenäinen, erillinen viranomainen. Rahapeliyhtiöiden yhdistäminen on edellyttänyt lainsäädännöllisiä muutoksia, ja näin ollen Arpajaislakia on käsitelty eduskunnassa syksyllä 2016.

Keväällä 2016 Sosiaali ja terveysministeriö, Terveyden ja Hyvinvoinninlaitos (THL) sekä HY:n CEACG näkivät yhdessä tarve seurata järjestelmämuutosta, ja ministeriö perusti prosessia tutkivan ns. Kärkihankkeen. Hankkeen puitteissa CEACG:in ryhmä tulee tutkimaan kolme järjestelmämuutoksen aspektia: (i) muutosta sinänsä eri näkökulmista (ii) rahapelaamisen ja yhtiöiden julkisuuskuvaa, sekä (iii) kansalaisten ja palaajien mielipiteitä ja mielikuvia pelaamisesta ja rahapelijärjestelmästä. Kaikki osiot ovat synkronisoituneita THL:n rahapelitutkimusyksikön kanssa, kyseessä on siis yhteistyöhanke THL:n kanssa.

Ensimmäistä osa-aluetta tutkitaan järjestelmätasolla kolmannen sektorin rahoituksen kannalta: VTM Veera Kankaisen väitöskirjahanke tarkastelee kriittisesti rahapeli tuottojen synnyttämää toimintaa kansalaisjärjestöissä ja niiden roolia kansalaisjärjestöjen toiminnassa ja rahapelirahaan liittyviä riippuvuuksia ja sidonnaisuuksia. Tutkimus on erityisen ajankohtainen rahapeliyhtiöiden fuusion vuoksi, ja tämänhetkinen tilanne mahdollistaa myös ennen ja jälkeen -tarkastelun. Toisella osa-alueella on vuonna 2016 alettu tutkia media-analyysissä sekä rahapelimarkkinoinnin eettisyyttä koskevassa kirjallisuuskatsauksessa. Samalla kun mainonta ja uutisointi ovat tuoneet julki rahapeliyhtiöiden hyviä tekoja, mediassa on nostettu esille myös rahapelaamisesta koituvia ongelmia. Rahapelitutkimusta sanomalehtiaineistoa hyödyntäen on tehty muun muassa Australiassa, ja myös Ruotsissa, mutta rahapelaamisen mediarepresentaatioita ja varsinkin rahapeliyhtiöiden ja rahapelaamisen julkisuuskuvaa Suomessa ei ole juurikaan aiemmin tutkittu. Ruotsalainen Per Binde on tarkastellut antropologisesta perspektiivistä rahapelaamista sosiaalisena ja kulttuurisena ilmiönä analysoidessaan sanomalehtien julkaisemia ruotsalaisten lottovoittajien kertomuksia. Yli 2000 sanomalehtiartikkelin analyysi tuo ilmi, miten lottovoittajista uutisointi voidaan nähdä rakentavan symbolisia ja kulttuurisia merkityksiä, jotka ylläpitävät myytti rahapelaamisen hyödyistä ja elämänmuutoksen mahdollisuuksista. CEACG:in tutkimusavustaja Tuulia Lerkkanen on aloittanut media-aineiston keräämisen marras-joulukuussa 2016. Hankkeen puitteissa kerätään kattavaa mediamateriaalia vuosilta 1990–2016. Materiaalia analysoidaan kysyen miten suomalaisia rahapeliyhtiöitä ja rahapelaamista konstruoidaan suomalaisessa mediassa; millainen suomalaisten rahapeliyhtiöiden ja rahapelaamisen julkisuuskuva välitetään teksteissä sekä millaisina toimijoina rahapelaajat ja rahapeliyhtiöt kuvataan?

Rahapelimarkkinoinnin eettisiä kysymyksiä tarkkaillaan analyysissä, jossa tutkitaan rahapelimarkkinoinnin ja mainosten tutkimuskirjallisuutta. Hankkeessa on kerätty 211 tutkimusartikkelia. Analyysin alustavat tulokset osoittavat, että kirjallisuus on lisääntynyt vuodesta 2013 lähtien (ks. alla oleva kuvio). Viimeaikainen tutkimus käsittelee varsinkin internet-mainontaa ja uusia tapoja integroida pelimainonta nettiympäristöissä.

Kuvio 1. Rahapelimainonnan kirjallisuus vuosista 1990-2016 (N=211).

Kolmannen Kärkihankkeen osa-alueen puitteissa tutkitaan laadullisella instrumenteilla miten suomalaiset kansalaiset ja rahapelaajat kokevat rahapelaamista ja rahapeli-politiikkaa ja -järjestelmää. Osallistujien rekrytointi tehdään Rahapelikyselytutkimuksen/ Tilastokeskuksen kautta. Syksyllä 2016 on yhteistyössä THL:n kanssa perustettu tutkijaryhmä, joka tulee suorittamaan fokusryhmähaastattelututkimus 2017–2018. Varsinaiseen tutkijaryhmään kuuluvat: Matilda Hellman (PI), Johanna Järvinen-Tassopoulos (THL), Michael Egerer (CEACG), ja Anna Alanko (CEACG).

2.3.2 Kansainväliset rahapelitutkimushankkeet

Suomen Akatemian rahoittamassa hankkeessa *Gambling Policy In European Welfare Regimes* (GPE) (2014–2018) (joht. prof. Pekka Sulkunen) on kolme osaa: (1) pelitoiminnan järjestelyjen perustelut; (2) järjestelyjen arviointi; sekä (3) peliongelmiin laatu. Ajatuksena on, että rahapelaaminen aiheuttaa yhteiskunnallisia haittoja, jotka aiheuttavat kustannuksia ja siten painetta pelituottojen lisäämiseen. Tuotot synnyttävät toisaalta monien yhteiskunnallisten toimijoiden riippuvuuksia pelitoiminnasta, ja siten ne vaikuttavat kulttuuri- ja sosiaalipalvelujen, osittain myös terveydenhuollon järjestämiseen. Tutkimuksessa ovat mukana Suomen lisäksi Ruotsi, Norja, Italia, Ranska ja Saksa. Hankkeen johtajana toimii Pekka Sulkunen ja tutkijoina Janne Nikkinen, Michael Egerer ja Virve Marionneau.

Edelliseen hankkeeseen liittyy prof. Thomas Baborin (University of Connecticut) ja prof. Pekka Sulkusen johtama kansainvälinen hanke *Gambling, Science And Public Policy*. Alkoholitutkimussäätiön rahoittama hanke tuottaa ensisijaisesti päättäjille, virkamiehille ja rahapeliongelman parissa toimiville suunnatun kirjan, joka koostuu ehkäisevän politiikan mahdollisuuksien ja rajoitusten tarkastelusta nykyisen rahapelitutkimuksen antaman tiedon nojalla.

GPE-hankkeeseen liittyen VTT Michael Egerer, VTT Virve Marionneau ja dosentti Janne Nikkinen toimittavat kirjaa ”Gambling Policies in European Welfare States”, joka ilmestyy vuonna 2017. Kustannusneuvottelut ovat käynnissä *Palgrave McMillan* -kustannustalon kanssa. Kirja keskittyy eurooppalaiseen rahapelipolitiikkaan sekä rahapeleillä kerättävien julkisten varojen käyttöön eri maakontesteissa. Maakohtainen tarkastelu on erityisen tärkeää, sillä rahanjakomallit vaihtelevat suuresti Euroopan sisällä, ja case study -tyyppinen lähestymistapa mahdollistaa mallien vertailun sekä arvioinnin. Kirjaprojekti edesauttaa CEACGin rahapelityöryhmän kansainvälistymistä uusien akateemisten kontaktien ansiosta. Kirjassa on toimittajien kirjoittaman johdannon lisäksi 13 eri kirjoittajien laatimaa lukua, jotka käsittelevät rahapelipolitiikkaa Euroopassa ja eri Euroopan maissa käytännön ja teorian tasolla. Yksi luvuista on Marionneau, Egererin ja Nikkisen kirjoittama ”Justifications of gambling regulations across Europe”.

Artikkeli keskittyy rahapelipolitiikan perusteluihin eri Euroopan maissa, ja näihin perusteluihin liittyviin ristiriitoihin.

GPE-hankkeeseen liittyy myös yhteistyökumppaneiden (VTT Sara Rolando, ECLECTICA, Torino) kirjoittama raportti, jossa kuvataan Italian rahapelipolitiikan historia ja nykytilanne. Raportissa kiinnitettiin huomiota ristiriitaan, jossa rahapelaamisen yleistyminen Italiassa ei ole johtanut valtion saamien rahapelituottojen lisääntymiseen, vaan ne ovat päinvastoin vähentyneet. Raportti (ks. julkaisuluettelo, kohta Rolando 2016) ilmestyi Helsingin yliopiston valtiotieteellisen tiedekunnan julkaisusarjassa.

Vuonna 2016 ilmestyneeseen ALICE RAP-kirjaan (Hellman et al. 2016, Oxford University Press) Michael Egerer ja Matilda Hellman kirjoittivat italialais- ja puolalaistutkijoiden kanssa analyysin "General practitioners' position on problematic gambling in three European welfare states". Kappale käsittelee yleislääkäreiden mielikuvia ongelmapelaamisesta. Ongelmapelaaminen osoittautui yleislääkäreille vieraaksi aiheeksi kaikissa kolmessa maissa, eikä sen hoitamisen katsottu kuuluvan heidän toimintaansa. Yleislääkärit ymmärsivät ja käsittelivät ongelmaa tavalla joka muistutti kunkin maan hyvinvointimallia: Suomessa korostettiin yhteiskunnan ja yksilöiden tasoja, Italiassa perheen ja yhteisön toimintaa ja Puolassa perhettä ja yksilöä.

Matilda Hellman on vuoden 2016 aikana ollut mukana toimittamassa erikoisnumeron lehdestä *Addiction, Research and Theory* "Special issue on gambling policies and practices". Lehti, joka ilmestyy kesäkuussa 2017, sisältää 12 uutta pahapelitutkimuksen analyysiä koko maailmasta. Myös CEACG:in omat rahapelitutkijat ovat konstruoineet erikoisnumeroon.

CEACG on mukana järjestelemässä Gambling policy conference, 25-26.10.2017. Konferenssi järjestetään yhteistyössä Nordic Welfarecenterin (NVC), ja THL:n kanssa. Myös Alkoholitutkimussäätiö tulee mahdollisesti osallistumaan kongressin järjestelyihin.

3. JULKAISUT 2015-2017

2017 -

Alanko, A. and Hellman, M. (2017) [Service users and experts in Finnish mental health policies: Three phases of expansion and inclusion](#). *Sociologia*.

Anderson P, Braddick F, Conrod P, Gual A, Hellman M, Matrai S, Miller D, Nutt D, Rehm J, Reynolds J and Ysa T. (2017) [New Governance of Addictive Substances and Behaviours](#). Oxford: Oxford University Press.

Anderson, P., Rehm, J, Gual T., Lachenmeier, D., Sullivan, R., Dudley R., Conrod, P. Berridhe, V., Hellman, M., Miller, D., McNeill, A., Lingfors-Hughes, A., Schmidt L., Room, R., Faggiano, F., Ysa, T. (in review) Science summary: Addictions and Lifestyles in Contemporary Europe. *The Lancet* [IF 39,207]

Egerer, M., Kankainen, V., & Hellman, M. (in review) Governing the public good. Civil society as beneficiary of gambling revenues in Finland. *Addiction Research & Theory*.

Hellman and Monni, M. (in review) Declaring, shepherding, managing: The welfare state in Finnish Government Programmes, 1950-2015. *Research on Finnish Society*.

Järvinen-Tassopoulos, J. & Marionneau, V. (forthcoming) Ongelmapelaaja perheenjäsenenä: vanhempien ja aikuisten lasten rahapelaaminen läheisten kertomana. *Janus*.

Kotanen, Riikka (submitted) The Rise of the Crime Victim and Punitive Policies? Changes to the Legal Regulation of Intimate Partner Violence in Finland. *Violence against Women*.

Kotanen, Riikka (submitted) Establishing laws and policies on parental violence towards children in Finland 1965-1984. *Children & Society*.

Kotanen, Riikka & Kronstedt, Johanna (submitted) Attribution of Responsibility for Sexual Crime beyond Individual Actors — Intertwined Responsibilities of Offenders, Victims and Society in a Finnish Newspaper. *International Journal of Comparative and Applied Criminal Justice*.

Leppo, Anna & Perälä, Riikka (in review): Remains of Care. Opioid substitution treatment in the post-welfare state. *Sociology of Health and Illness*.

Lerikkanen, T. and Hellman M. (in review) Construing oppositions, demarcating a we-ness: Political work in a live TV-debate on the refugee crisis. *European Journal of Cultural Studies*.

Marionneau, V. & Järvinen-Tassopoulos, J. (in review) Controlled liberalisation and regulation of online gambling in France: The role of responsible gambling measures. *Addiction Research & Theory*.

Marionneau, V. & Nikkinen, J. (in review) Tangible and intangible substitutionary effects of gambling industries: Socio-cultural perspectives on cannibalisation. *Journal of Gambling Issues*.

Nikkinen (in review): Lottery gambling, recreational marijuana, and the public good: Lessons from the US *Addiction research and theory*.

Perälä, J & Kinnunen, A. (2017) "Jonkun sortin rosvopäälliköitä" - Vanhan liiton huumemarkkinat. Teoksessa *Vanha liitto: Kovien huumeiden käyttäjät 1960–1970-lukujen Helsingissä*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki.

Perälä, J., Kinnunen, A. & Kainulainen, H. (2017) ”Lusimassa”. Teoksessa *Vanha liitto: Kovien huumeiden käyttäjät 1960–1970-lukujen Helsingissä*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki.

Rönkä, S. (2017). ”Kaikki oli ihan keltasii” – pistämisestä ja yliannostuksista. Teoksessa *Vanha liitto: Kovien huumeiden käyttäjät 1960–1970-lukujen Helsingissä*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki.

Savonen J. & Rönkä, S. (2017) ”Epilogi”. Teoksessa *Vanha liitto: Kovien huumeiden käyttäjät 1960–1970-lukujen Helsingissä*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki.

2016

Alanko A, Outinen S. (2016) [Dualising activation: Responses to unemployment and mental health-related disability retirement in Finland at the turn of the millennium](#). *European Societies* 18, 5, s. 417–437.

Barratt Monica J., Gary R.Potter, Marije Wouters, Chris Wilkins, Bernd Wersé, Jussi Perälä, Michael Mulbjerg Pedersen, Holly Nguyen, Aili Malm, Simon Lenton, Dirk Korf, Axel Klein, Julie Heyde, Pekka Hakkarainen, Vibeke Asmussen Frank, Tom Decorte, Martin Bouchard, Thomas Blok (2015) [Lessons from conducting trans-national Internet-mediated participatory research with hidden populations of cannabis cultivators](#). *The International Journal of Drug Policy* 26: 3, 238-249.

Egerer M., Hellman M, Rolando S, Bujalski M. (2016) General practitioners’ position on problematic gambling in three European welfare states. In Hellman M, Berridge V, Duke K, Mold A, (eds) *Concepts of Addictive Substances and Behaviours across Time and Place*. Oxford University Press, p. 169-192.

Hakkarainen, Pekka & Perälä, Jussi (2016) [Green green grass of home - Small-scale cannabis cultivation and social supply in Finland](#). In: *European views on social supply, self-supply and small-scale drug trade*. Wersé, Bernd & Bernard, Christiane (eds.). Springer.

Hellman, M. & Majamäki, M. (2016) [Ordinary men with extra-ordinary skills?: Masculinity constructs among MMORPG-gamers](#). *Journal of Research in Gender Studies* 6(2):90-106.

Hellman, M. (2016). [Premieras produktivitet inom akademien i Finland?](#). *Curie: en tidning från vetenskapsrådet*.

Hellman, M., & Katainen, A. H. (2016) [Yttrandefrihet och alkohol – en gemensam tematik hos nyliberaler och nationalnostalgiker](#). *Ikaros : tidskrift om människan och vetenskapen*, 13(1-2), 13-14.

Hellman, M. Karjalainen, S., & Majamäki, M. (2016) [“Present yet absent”: Negotiating commitment and intimacy in life with an excessive online role gamer](#). *New Media & Society*. E-pub ahead of print

Hellman, M., & Katainen, A. (2016) Alkoholipoliittinen liberalismi nettiraivon aikakaudella – Tapaus #viski. *Yhteiskuntapolitiikka*, 81(4), 447-454.

Hellman, M., Katainen, A., Alanko, A., Egerer, M., & Koski-Jännes, A. (2016) [Beyond the sociological imagination: A Festschrift in Honor of Professor Pekka Sulkunen](#). (1 ed.) Publications of the faculty of social sciences. Helsinki: University of Helsinki, Faculty of Social Sciences.

Hellman, M., Berridge, V., Duke, K., & Mold, A. (Eds.) (2016) [Concepts of Addictive Substances and Behaviours across Time and Place](#). Oxford: Oxford University Press.

Hellman, M., Hakkarainen, P., & Sæbø, G. (2016) [Underpinnings of tobacco policy: An epistemic governance perspective](#). In M. Hellman, V. Berridge, K. Duke, & A. Mold (Eds.), *Concepts of Addictive Substances and Behaviours across Time and Place*, pp. 334-349. Oxford University Press.

Obstbaum, Y., Tyni, S., Mattila, A., Vartiainen, H., Viitanen, P., Wuolijoki, T., & Joukamaa, M. (2016). [Not All Substance Dependence Problems are Recognized as Risks – Comparing a Medical Health Study with Prison Assessments](#). *European Journal On Criminal Policy & Research*, 22(1), 189-210.

Kotanen, Riikka (2016) From a parenting measure to a crime? Prohibiting parental corporal violence in Finland. Konferenssijulkaisu: NSfK's 58. Research Seminar: New challenges in criminology; can old theories be used to explain or understand new crimes?. S. 285-290.

Kotanen, Riikka (2016) Seksuaalirikosten sääntelyn perusteet eläneet ajan mukana. Oikeusministeriö: Haaste 2/2016, s. 18-19.

Maunu, A., Katainen, A., Ojajarvi, A. & Perälä, R. (2016) [Terveys ja sosiaaliset erot: mitä on tutkittu ja mitä vielä tarvitsee tutkia?](#) *Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti* 3(53), 189-201.

Marionneau, V. (2016) [Le jeu problématique : une pathologie, un échec d'autorégulation ou une question sociale](#) ? *Magma – Revue internationale en sciences humaines et sociales* 14 (1).

Pitkänen, Tuuli & Perälä, Jussi & Tammi, Tuukka (2016) [Huumeiden käyttäjiä on monenlaisia: kahdensadan helsinkiläisen huumeiden käyttäjän elämäntilanne ja päihteiden käyttö](#). Tietopuu: tutkimussarja, 1.

Perälä, Jussi & Ruuska, Arto (2016) Rikollinen talous ja järjestäytynyt yhteiskunta. Teoksessa: [Talous ja moraal](#). Sari Kivistö, Sami Pihlström & Mikko Tolonen (toim.) Helsinki:Gaudeamus.

Rolando, S. & Scavarda, A. (2016). Gambling Policy in European Welfare Regimes. A European research project on the profitability of gambling. Italian report. Publications of the Faculty of Social Sciences, 30/2016. Helsinki: Unigrafia.

Rönkä, S. M., Katainen, A. H. (2016) [Non-medical use of prescription drugs among illicit drug users: A case study on an online drug forum](#). *International Journal of Drug Policy* (epub ahead of print).

Sulkunen, P. (2016) [The Saturated Society](#). 2nd Edition. Helsinki: Unigrafia.

2015

Alanko A. (2015) [Hyvältä kehältä autonomiseen elämään](#). In Autto J, Nygård M, editors, *Hyvinvointivaltion kulttuurintutkimus. Lapin yliopistokustannus*

Beccaria F, Rolando S, Hellman M, Bujalski M, Lemmens P. (2015) [From criminals to celebrities: perceptions of 'the addict' in the print press from four European countries from the nineties to today](#). *Substance Use and Misuse* 50(4): 439–453.

Borch, A. (2015). [The monopolisation of the Norwegian slot machine market](#). Prosjektnotat nr. 9-2015. Oslo: SIFO.

Egerer M., Alanko A (2015) [Problem gambling and the non-medical addiction model: Finnish general practitioners' and social workers' perceptions](#). *Sociologia* 52(4):364-380.

Egerer M., Marionneau VK. (2015) [And that is where the fun ends – General practitioners' conceptualisation of the line between recreational and problem gambling](#). *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*. 32(1):31-47.

- Egerer M. (2015) Images of problem drinking and gambling. German social workers' view on self-governed drinking and game providers' profit motives. (Part 1). *Soziale Arbeit* 64(3):102-107.
- Egerer M. Images of problem drinking and gambling (2015) German social workers' view on self-governed drinking and game providers' profit motives. (Part 2). *Soziale Arbeit* 64(4):142-149.
- Egerer, M. & Rantala, V. (2015) [What Makes Gambling Cool? Images of agency and self-control in fiction films](#). *Substance Use & Misuse*, 50(4):468-83
- Hellman, M. & Einstein, S. (2015) [Encoding and decoding substance use and addictive behaviours – the role of cultural images](#). *Substance Use and Misuse* 50 (4): 415–418.
- Hellman M. (2015) Habits: Remaking addiction. *Drug and Alcohol Review* 34(5): 567-568.
- Hellman, M. (2015) [Somessa otetaan poliittisesti kantaa](#) [The social media is political], *Aikalainen*, December 2015, University of Tampere.
- Hellman M. (2015) [The compartmentalisation of social science: What are the implications?](#). *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*. 32(4):343-346.
- Hellman M, Katainen A. (2015) [The Autonomous Finnish Man Against the Nanny State in the Age of Online Outrage: The State and the Citizen in the “Whiskygate” Alcohol Policy Debate](#). *Sociologia*. (4):334-349.
- Hellman M, Majamäki M, Rolando S, Bujalski M, Lemmens P. (2015) [What causes addiction problems? Environmental, biological and constitutional explanations in press portrayals from four European welfare societies](#). *Substance Use and Misuse*. 50(4):419-438.
- Hellman, M., & Room, R. (2015) [What’s the story on addiction? Popular myths in the USA and Finland](#). *Critical Public Health* 25(5):582-598.
- Karekallas, M. & Raento, P. (2015) Interviews and media materials as complementary sources in gambling research. In Raento, P. (ed.): *Gambling in Finland*. Helsinki: Gaudeamus Helsinki University Press.
- Katainen, A. Lehto, A-S. & Maunu, A. (2015) [Adolescents’ sense-making of alcohol related risks: The role of drinking situations and social settings](#). *Health*. E-pub ahead of print. DOI:10.1177/1363459314557966
- Katainen, A. & Rolando, S. (2015) [Adolescents’ Understandings of Binge Drinking in Southern and Northern European Contexts – Cultural Variations of ‘Controlled Loss of Control.’](#) *Journal of Youth Studies* 18 (2): 151-166.
- Majamäki, M. & Hellman, M. (2015) [“When sense of time disappears” — Or does it? Online video gamers’ time management and time apprehension](#). *Time & Society*.
- Marionneau, V. (2015) [Socio-cultural contexts of gambling: A comparative study of Finland and France](#). Publications of the Department of Social Research 2015: 14. University of Helsinki: Unigrafia.
- Marionneau, V. (2015) [Justifications of national gambling policies in France and Finland](#). *Nordic Studies on Alcohol and Drugs* 32 (3), 295-309.
- Marionneau, V. (2015) [Rahapelipolitiikan muuttuvat perustelut Ranskassa ja Suomessa](#). PopNAD.

Obstbaum, Y. & Tyni, S. (2015) [Who receives substance abuse treatment in the 'real world' of the prison? A register-based study of Finnish inmates.](#) *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention*. 10.1080/14043858.2014.1003709

Perälä, J. & Tammi, T. (2015) Changes and non-changes in the Finnish drug market and control policy. In: [Drugs: What is the problem and how do we perceive it? Policies on drugs in Nordic Countries. Scandinavian Research Council for Criminology Working Group Report.](#) Perälä, R. (2015) Civil Society Organizations and Care of the Self: An Ethnographic Case Study on Emancipation and Participation in Drug Treatment. *Foucault Studies* No. 20, pp. 96-115

Perälä, R. (2015): [Valta., vastarinta ja voimaantuminen huumehoidossa \(2015\).](#) Teoksessa Autto, J. & Nygård, M. (toim.) Hyvinvointivaltion kulttuuritutkimus. Lapin yliopistokustannus

Perälä, R. & Jurvansuu, S. (2015): Poliitikasta käytännöksi. Asunto ensin -politiikan arkea asumisyksiköiden työntekijöiden kertomana. *Yhteiskuntapolitiikka* 81:4.

Potter Gary R., Monica J. Barratt, Aili Malm, Martin Bouchard, Thomas Block, Anne-Sofie Christensen, Tom Decorte, Vibeke Asmussen Frank, Pekka Hakkarainen, Axel Klein, Simon Lenton, Jussi Perälä, Bernd Wersé, Marije Wouters (2015). [Global Patterns of domestic cannabis cultivation: Sample characteristics and patterns of growing across eleven countries.](#) *The International Journal of Drug Policy* Vol. 26, Issue 3, 226-237.

Room, R., Hellman, M. & Stenius, K. (2015) [Addiction: The dance between concepts and terms.](#) *International Journal on Alcohol and Drug Research* Vol 3(4): 27-35.

Rönkä, S., Karjalainen, K., Vuori, E. & Mäkelä, P. (2015) [Personally prescribed psychoactive drugs in overdose deaths among drug abusers: a retrospective register study.](#) *Drug and Alcohol Review*. Early Online: DOI: 10.1111/dar.12182

Selin, Jani, Perälä, Riikka, Stenius, Kerstin, Partanen, Airi, Rosenqvist, Pia & Alho, Hannu (2015): [Opioid substitution treatment in Finland and other Nordic countries: Established treatment varying practices.](#) *Nordic Journal on Alcohol and Drugs*, Vol. 32:3.

Sulkunen, P. (2015) [The Images Theory of Addiction.](#) *International Journal of Alcohol and Drug Research* 4(3).

Sulkunen, P. (2015) [The Kurdish Question. The Black Holes of Democracy.](#) *Telos*.